

Om slægten Barnekow og gravstedet

Adelsslægten Barnekow kan spores helt tilbage til det 13. århundrede og har sine rødder i Tyskland. Adelsmanden Christian Barnekow (1556-1612) blev født ved Fakse, men rejste som ung udenlands for at fuldende sin uddannelse. Det blev til en 17 år lang rejse rundt i det meste af Europa. Da han vendte hjem, fik han tjeneste hos kongen (Christian den 4.). Regeringen gjorde brug af hans store sprogkundskaber i forhandlinger med udlandet, og han blev kongens ledsager på udenlandsrejser. Christian Barnekow fulgte også kongen, da han i 1612 red mod en overlegen svensk styrke på Skällinge Hede ved Varberg, og han faldt i det efterfølgende slag sammen med mange andre danskere. Liget blev ført tilbage til en af familiens besiddelser nær Tølløse, hvor han blev begravet i gravkapellet i kirken.

En legende, hvis ægthed er tvivlsom, fortæller, at Christian Barnekow i slaget på Skällinge Hede reddede kongens liv, fordi Christian den 4. var faldet af hesten, da svenskerne stormede frem. Christian Barnekow gav kongen sin hest og vendte sig derefter mod de fremstormende svenskere. Det kostede ham hans liv, men han døde som en helt.

Præstens tøj

Præster går almindeligvis rundt i samme tøj som alle os andre, men når der skal forrettes en gudstjeneste eller en anden kirkelig handling (fx en begravelse), har præsten sin embedsdragt på. Det er faktisk forbudt for præsten at have embedsdragten på i andre sammenhænge. Når præsten tager embedsdragten på, er det for at signalere, at han ikke taler som individ, men ud fra en lang tradition på vegne af alle døbte. Det er altså i ordets egentlige forstand en uniform, der skal fremhæve fællesskabet frem for individet.

Embedsdragten består af to dele, en sort præstekjole og en hvid pibekrave, og selvom de kan variere en smule i udseende, er de letgenkendelige.

Embedsdragten har ikke ændret udseende siden Reformationen, men på den tid var det en almindelig borgerdragt for præster såvel som købmænd og adelsfolk. Den skulle egentlig signalere, at præster var fra den veluddannede del af befolkningen.

Pibekraven var oprindeligt en del af selve skjorten/dragten, men i 1500-tallet blev den løstsiddende, som vi kender det i dag. I begyndelsen af 1600-tallet gik den af mode, men den forblev en del af præsternes embedsdragt (fra 1620 var den foreskrevet). Ud over at man anså den som smart mode, havde pibekraven den praktiske funktion, at den kunne opsamle pudder og stivelse, som dryssede af borgerskabets parykker. Dermed undgik man, at tøjet blev hvidt og klistret.

DEN 12. DECEMBER

Læs dagens afsnit i *Julemysteriet* og vis evt. billederne undervejs.

Udpeg, hvor Tølløse ligger. Sæt dagens klistermærke på. (Se plakat med datoer på side 8).

CHRISTIAN BARNEKOW REDDER KONG CHRISTIAN DEN 4.

Samtale

Præsten i Tølløse Kirke fortæller sagnet om, hvordan Christian Barnekow redder Kong Christian den 4.

Fortæl evt. mere om Christian Barnekow. (Se baggrundsmaterialet).

Fortæl sagnet igen i fire dele.

Barnekow ridder sammen med Christian den 4. Svenskerne kommer lige efter dem.

Christian den 4.s hest sidder fast i et krat.

Barnekow giver sin hest til Christian den 4.

Christian den 4. ridder væk, og Barnekow bliver slået ihjel af svenskerne.

Aktivitet

Lav historien som tegneserie.

Hver elev skal lave en tegning. De kan enten selv vælge hvilken del af historien, de helst vil tegne, eller de kan i en gruppe beslutte, hvem der skal tegne hvilken tegning. De danskfagligt stærke elever kan skrive nedenunder tegningen, hvad der sker på billedet, eller de kan lave talebobler.

Hvis der er tid, kan man fælles gennemgå historien igen, og i denne omgang vise elevernes tegninger. Alternativt kan man hænge tegningerne op i klassen.

I skal bruge til hver gruppe:

- Papir, farver og blyant til tegneserien.

